

• Για τις εκθέσεις η ικανότητα να διατυπώνει κανείς ορθά και καλαισθητά σε γραπτό λόγο όσα σκέπτεται, πιστεύει ή θέλει, δεν προϋποθέτει οπωσδήποτε συγγραφικά χαρίσματα, αλλά είναι κάτι που με συστηματική προσπάθεια και σωστή καθοδήγηση μπορεί να πετύχει ο κάθε μαθητής.

• Η επίδοση στις εκθέσεις συνδέεται άμεσα με την ευρύτερη πνευματική συγκρότηση και ψυχική καλλιέργεια τον μαθητή. Οι εκθέσεις, επομένως, δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ένας επιμέρους φιλολογικός κλάδος αλλά ως προετοιμασία για την επιτυχία σε όλα, γενικά, τα μαθήματα. Και αντίστροφα, πρέπει να γίνει κατανοητό πως όλα, γενικά, τα μαθήματα, εφόσον συμβάλλουν στη μόρφωση τον μαθητή, τον βοηθούν ταυτόχρονα στο να γράφει καλές εκθέσεις.

• Άριστο βοήθημα για την επιτυχία τον μαθητή στις εκθέσεις είναι η συχνή μελέτη αξιόλογων κείμενων, που ανταποκρίνονται στην πνευματική του ηλικία, πλοντίζουν τις γνώσεις τον, βαθαίνουν το συναισθηματικό τον κόσμο, κεντρίζουν την παρατηρητικότητα τον και τον βοηθούν στη διαμόρφωση ανακινώσιμων νλικού (παιδική λογοτεχνία, κατάλληλα περιοδικά κτλ.).

• Μολονότι η επιτυχία στις εκθέσεις δεν είναι μόνο ζήτημα δεξιοτήτων και πρακτικών οδηγιών, ο μαθητής πρέπει οπωσδήποτε:

α) Να γράφει καλαισθητά και κυρίως ευανάγνωστα.

β) Να αναπτύσσει κάθε φορά το θέμα που τον έχει δοθεί και μόνο αυτό.

γ) Να φροντίζει ώστε όσα γράφει να είναι ακριβή και από λογική άποψη παραδεκτά.

δ) Να ελέγχει από γλωσσική άποψη προσεκτικά το κείμενο τον (σωστή ορθογραφία και σύνταξη, μικρές περίοδοι, κυριολεξία, χρησιμοποίηση όρων και εκφράσεων, για την ακριβή σημασία των οποίων δεν υπάρχει αμφιβολία κτλ.).

ε) Να αναρωτιέται σε κάθε τον φράση αν ο αναγνώστης θα μπορούσε άνετα να κατανοήσει τα νοήματα τον κειμένου και ακόμη αν τα όσα γράφει ανταποκρίνονται σε όσα ο ίδιος σκέπτεται.

στ) Να κάνει διάκριση ανάμεσα στο ουσιώδες και το επουσιώδες, το σημαντικό και το ασήμαντο, το πρωτότυπο και το τετριμμένο, το αξιόλογο και το μη αξιόλογο.

ζ) Να μην κατατρέχεται από την έμμομη ιδέα της ωραιολογίας και τον λογοτεχνισμό, αλλά να ξέρει πως η εργασία τον θα κερδίσει ποιοτικά με τη σαφήνεια, την απλότητα, τη φυσικότητα, την ειλικρίνεια, την αμεσότητα και το στρωτό λόγο.

η) Να τοποθετεί στην κατάλληλη θέση το καθένα από τα νοήματα τον, ώστε από την αρχή ως το τέλος της έκθεσης να υπάρχει μεταξύ τους λογική αλληλουχία και ομαλή μετάβαση από το προηγούμενο στο επόμενο.

θ) Να οργανώσει μεθοδικά το κείμενο τον, ώστε να μην περιλαμβάνει απλώς αρχή (πρόλογο), μέση (κύριο θέμα) και τέλος (επίλογο), αλλά και το καθένα από τα μέρη αυτά να καταλαμβάνει έκταση ανάλογη με τη σημασία τον...»